

NATIONELLA BRANSCHRIKTLINJER FÖR BESIKTNING OCH RENGÖRING AV FORDON EFTER TRANSPORTER AV FODER INNEHÅLLANDE FISKMJÖL

Framtagen av Föreningen Foder & Spannmål

Version 2 (2019-05-06)

Innehåll:

Bakgrund

Syfte

Huvudman

Lagstiftning

Riktlinjer för Besiktning och Rengöring

Föreningen Foder & Spannmål

Box 22 307

104 22 Stockholm

Tel: 08-440 1181

www.foderochspannmal.se

Deltagare i arbetsgruppen:

Marita Strömberg, Lantmännen

Kerstin Ramberg, Svenska Foder AB

Caroline Eriksson, Swedish Agro AB

Erik Hartman, Foder & spannmål (sekr)

Bakgrund

Förekomst av animaliskt protein är ej tillåtet i foder till idisslare. Detta gäller även fiskmjöl, även om produkten inte utgör någon risk eller fara för djurs eller människors hälsa. Orsaken till att även fiskmjöl omfattas av reglerna i samma utsträckning som annat animaliskt protein, är svårigheter att i analyser särskilja olika typer av animaliskt protein.

För vissa djurslag, t ex grisar, är emellertid fiskmjöl en mycket viktig proteinkälla, särskilt i vissa tillväxtstadier. För en effektiv och miljömedveten transportplanering av foder, är det nödvändigt att kunna transportera foder till idisslare och foder som kan innehålla fiskmjöl på samma transportfordon.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati finns förbud mot transport av foder med fiskmjöl i samma behållare som annat foder. I förordningen finns dock möjlighet till undantag från förbudet om fordonen rengörs enligt dokumenterade rutiner som på förhand godkänts av den behöriga myndigheten.

Syfte

Dessa riktlinjers syfte är att skapa en för branschen gemensam, och av behörig myndighet godkänd, norm för besiktning och rengöring av fordon vid transporter av foder med fiskmjöl och annat foder på samma fordon. Med transporter avses i detta sammanhang transporter som lämnar den tillverkande anläggningen. Transporter inom en foderanläggning, t. ex. från utlastningssilo till paketeringslinje, är att betrakta som en del i tillverkningslinjen. Denna riktlinje är inte tillämplig i dylika fall.

Genom att följa riktlinjerna säkerställer man i rimlig omfattning att idisslarfoder inte kontamineras med foder innehållande fiskmjöl.

Riktlinjerna är avsedda att användas av företag som tillverkar/transporterar foder till livsmedelsproducerande djur och är ett komplement till relevanta avsnitt av EFMC (European Feed Manufacturers Code), som utarbetats av Fefac (www.fefac.org).

Huvudman

Huvudman för dessa riktlinjer är Föreningen Foder & Spannmål som också ansvarar för erforderlig översyn, som skall ske minst en gång per år. Arbetet med att ta fram riktlinjerna har utförts av en av Foder & Spannmål utsedd arbetsgrupp bestående av sakkunniga från medlemsföretagen. Aktuell version av riktlinjerna finns tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats (www.jordbruksverket.se) och på Föreningen Foder & Spannmåls hemsida (www.foderochspannmal.se).

Lagstiftning

Fodertillverkning och foderhantering berörs av ett flertal regelverk inom Sverige och EU. Den lagstiftning som i första hand reglerar här aktuellt sammanhang är förordning (EG) nr 999/2001:

- Bilaga IV, kapitel 3, avsnitt A, punkt 1 i vilken regleras förbud mot transport av foder med fiskmjöl på samma fordon som annat foder.
- Bilaga IV, kapitel 3, avsnitt A, punkt 2 i vilken regleras möjlighet till undantag från nämnda förbud.

För senaste lydelse av nämnda regelverk hänvisas till Jordbruksverkets webbplats (www.jordbruksverket.se).

Riktlinjer för Besiktning och Rengöring

Dessa riktlinjer är branschens tolkning av aktuella lagkrav och har tagits fram i samråd mellan foderindustrin och Jordbruksverket, vars granskning gjorts utifrån lagstiftningsområdet Foder och TSE. Riktlinjerna består av två delar.

- A) Besiktning
- B) Rengöring

A Besiktning

Efter transport av foder innehållande fiskmjöl och innan lastning av foder till idisslare, skall alltid en noggrann okulär besiktning göras av ifrågavarande transportutrymmen och utlastningsanordningar. Vid besiktning av kulor på bulkbilar skall ficklampa eller annan effektiv belysning användas. Om synliga rester förekommer och/eller om det finns en karaktäristisk lukt av fiskmjöl, skall utrymmena ifråga rengöras enligt avsnitt B.

B Rengöring.

B1 Torr rengöring

Vid synlig förekomst av foderrester är torr rengöring att föredra ur både praktisk och mikrobiologisk synvinkel. Torr rengöring innebär att fordonets lastutrymme och lossningsutrustning rengörs genom dammsugning, avblåsning eller borstning. Ny okulär besiktning skall göras efter åtgärderna. I de fall inte torr rengöring medför att synliga rester avlägsnats och/eller lukt försvinner, skall rengöringen kompletteras med rengöring enligt B2.

B2 Rengöring med vatten och rengöringsmedel

Även om torr rengöring i de allra flesta fall är såväl tillräcklig som effektiv, finns undantag då det kan krävas rengöring med vatten och rengöringsmedel för att ett fullgott resultat skall uppnås. Rengöringsvattnet skall då vara varmt, men inte över 60°C. Valt rengöringsmedel ska vara lämpligt för utrustning som används för livsmedelshantering och medium till starkt alkaliskt. Dosering skall göras enligt tillverkarens rekommendationer.

Lastutrymmet skall vara torrt och besiktigas okulärt innan det lastas igen. Torkning kan ske genom att fordonet ställs att självtorka i ett torrt och väl ventilerat utrymme eller genom att blåsa med hetluftstork. I bulkbilar kan man torka genom trycksättning. Rengöring skall alltid dokumenteras.